

Bērnu speciālās vajadzības izvērtēs pirms obligātās izglītības uzsākšanas

Publicēts: 29.06.2021.

[Pedagogiem](#)

[Vecākiem](#)

Šodien, 2021. gada 29. jūnijā, valdība apstiprināja pagaidu kārtību bērnu speciālo vajadzību izvērtēšanai, uzsākot obligāto izglītību piecu gadu vecumā. Vienlaikus tika pieņemts lēmums līdz 2023. gada beigām izstrādāt vienotu agrīnās attīstības vajadzību novērtējuma metodisko instrumentu komplektu, kas ļaus speciālās vajadzības pirmsskolā novērtēt jau no pusotra gada vecuma.

Jau 2020. gada 1. oktobrī tika pieņemti Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas no 2021. gada 1. septembra paredz nodrošināt visiem bērniem speciālo vajadzību izvērtējumu, uzsākot obligāto izglītību, nosakot atbilstošus individuālus pedagoģiskā un psiholoģiskā atbalsta pasākumus valsts, pašvaldības un privātajās mācību iestādēs. Likumā noteikts deleģējums Ministru kabinetam noteikt bērnu speciālo vajadzību izvērtēšanas metodiku pirmsskolas izglītības iestādēm.

Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotā metodika paredz, ka katrā pirmsskolas izglītības iestādē jānosaka par bērnu speciālo vajadzību izvērtēšanu atbildīgais pedagogs. Lai izvērtētu to bērnu speciālās vajadzības, kuri sasnieguši piecu gadu vecumu, pedagogs izmanto speciālo vajadzību izvērtēšanas veidlapu, kurā norāda, vai bērnam nepieciešams izglītības iestādes atbalsta speciālista atzinums.

Ar šo izvērtēšanas veidlapu plānots veikt bērna pamatprasmju un uzvedības izvērtējumu, lai noteiktu, vai viņam nepieciešami atbalsta pasākumi mācību procesā jeb plašāka speciālo vajadzību izvērtēšana. Šīs izvērtēšanas veidlapas aizpildīšana un tai sekojošās darbības izglītības iestādē ir viens no sākuma posmiem agrīnas speciālo vajadzību izvērtēšanas sistēmas izveidē.

Pēc izvērtēšanas veidlapas aizpildīšanas izglītības iestādes vadītājs nodrošina, ka ar to tiek iepazīstināts bērna likumiskais pārstāvis. Ja pedagogs ir noteicis, ka bērnam nepieciešams noteikumos paredzētais izglītības iestādes atbalsta speciālistu atzinums, tad,

pamatojoties uz bērna vecāku iesniegumu, izglītības iestādes atbalsta speciālisti veic pedagoģisko vai psiholoģisko novērtējumu un sniedz atzinumu. Ja bērna likumiskais pārstāvis nesadarbojas ar izglītības iestādi, pedagoģiskais vai psiholoģiskais novērtējums tiek veikts pēc izglītības iestādes iniciatīvas, informējot par to bērna vecākus. Izglītības iestādes pedagogi saskaņā ar izglītības vai klīniskā psihologa, logopēda, skolotāja logopēda vai speciālā pedagoga ieteikumiem un atbilstoši bērna speciālajām vajadzībām izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu, kurā norāda pielāgojumus un atbalsta pasākumus.

Bērniem līdz piecu gadu vecumam, kā arī vecākiem bērniem, kas apgūst pirmsskolas izglītības programmu (gan izglītības iestādē, gan ārpus tās), speciālo vajadzību izvērtēšanā, tāpat kā līdz šim, būs iespēja izmantot pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju pakalpojumus.

Noteikumu projekts "[Izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodika pirmsskolas izglītības iestādēs](#)" pieejams Ministru kabineta tīmekļvietnē.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/bernu-specialas-vajadzibas-izvertes-pirms-obligatas-izglitibas-uzsaksanas>